

مقدمه مؤلف

وقتی هم ایکیگای خود تو پیدا کنی!

تا حالا شده کاری رو انجام بدی و در حین انجام دادنش هوش و حواس فقط به اون کار باشه؟ طوری که حتی ندونی در اطرافت چی میگذره و حتی به قولی تو پ بترکه حواس پرت نشه؟

به این حالت می‌گن flow (فلو)! کلمه‌ی flow در فارسی به معنی روان بودن یا شناوری بودن؛ یعنی وقتی در حالت فلو قرار داری، تمام هوش و حواس به اون کاریه که داری انجامش می‌دی و اصلاً متوجه گذر زمان نمی‌شی. در حقیقت توی حالت فلو در متمنکرترین حالت ممکن قرار داری. اما چی می‌شه که توی حالت فلو قرار می‌گیریم و چه کارهایی هست که می‌تونه این قدر ما رو از دنیای اطرافمون جدا کنه؟

راستش ما زمانی در حالت فلو قرار می‌گیریم که در حال انجام کاری باشیم که دقیقاً در ایکیگای ماست! اما حالا ایکیگای چی هست؟ 😊

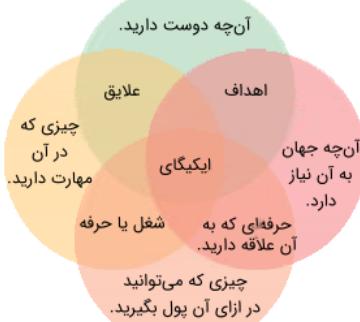
ایکیگای یه مفهوم فلسفی و باستانی توی فرهنگ ژاپنیه و معناش داشتن هدف و یافتن خوشبختی در زندگی. همه‌ی آدم‌ها برای این‌که تو زندگی احساس خوشبختی و مفیدبودن بکنن، به یه «هدف» نیاز دارن. به همین خاطر، ژاپنی‌ها معتقد‌اند که هر فرد ایکیگای منحصر به خودش رو داره! دلیلی که هر روز صبح به خاطر اون از رختخواب بیرون که نه! بیرون بیهه! اما چیزی که بین همه‌ی آدم‌ها مشترکه، جست‌وجو برای یافتن این هدف تو زندگیه.

چه طوری پیدا شن کنم؟

برای پیدا کردن ایکیگای خودت لازمه به ۴ سؤال زیر پاسخ بدی:

- ۱ من به چه چیزی علاقه دارم؟
- ۲ توی چه کاری مهارت دارم؟
- ۳ دنیا به چه چیزی نیاز داره؟
- ۴ از چه کاری درآمد دارم؟

ایکیگای وقتی کامل می‌شه که پاسخ هر ۴ سؤال صفحه‌ی قبل رو داده باشی.
با دیدن شکل زیر مفهوم ایکیگای رو بهتر متوجه می‌شوی:

آمارها نشون می‌ده که امروزه «سردرگمی» (کلافه‌بودن)، «عدم قطعیت» (ثبات‌نداشتن) و «بی‌هدف‌بودن» (معلومه معنیش!)، مسئله‌ی اصلی آدم‌هاست. خیلی‌ها نمی‌دونن توی زندگی چه هدفی دارن و به کدوم سمت دارن حرکت می‌کنن. پیداکردن ایکیگای می‌تونه جواب درستی برای این مسئله باشه.

خب حالا که با مفهوم ایکیگای آشنا شدی و از اون جا که برای یه سامورایی همه‌جا ژاپنه! 😊 و اگه مثل ما خیلی سبزی‌ها اهل کتاب و درس هستی، پس بهتره همیشه یه کتاب جیبی توی جیبیت باشه تا بتونی در کمترین زمان و هر جا که هستی مطالب درسیت رو بخونی و حتی اگه اهل ایکیگای هم باشی در کمترین زمان برى تو حالت فلو!

واما ساختار کتاب

- فصل اول **مهارت‌هزارن** شامل کلمات «چندمعنایی»، «همآوا» و «مشابه»
- فصل دوم **مفهوم‌پایه** شامل «مفهوم و ارتباط معنایی»، «ضرب‌المثل» و «کنایه»
- فصل سوم **وازان** شامل کلمات «متراوف»، «متضاد» و «همخانواده»

چرا «حفظیات هوش کلامی»؟

کتاب «حفظیات هوش کلامی» جای قرص و محکمی توی برنامه‌ی بچه‌ها داره،
چون:

- همه‌ی موضوعات حفظی و مفهومی هوش کلامی رو آموزش می‌ده.
- درس‌نامه‌های مختصر و مفید داره، با کلی جدول واسه‌ی یادگیری و مرور روزانه.
- برای تمرین قبل از تست زنی توی هر بخش، سؤالات تشریحی مهمی آورده.
- کلی تست هدفمند با ایده‌های متنوع داره که درس‌نامه‌ها رو به خوبی پوشش می‌دان.
- توی پاسخ‌های تشریحی، نکات گزینه‌ها و ترفندهای حل تست رو یادت می‌ده.
- کلی چیز درباره‌ی «مهارت خواندن» و درک مفهوم بهت آموزش می‌ده.
- همه‌ی کلمات کتاب ششم و کلمات مهم کتاب‌های درسی ابتدایی رو از نظر متراff و متضاد و هم‌خانواده بررسی کرده.
- حتی گزیده‌ی کلمات متوسطه‌ی اول رو برای تسلط بیشتر، آموزش داده.
- توی انتخاب کنایه و ضرب المثل و مفهوم، به کتاب درسی و اطلاعات عمومی تکیه کرده، نه موارد خارج از کتاب و کنکوری که توی آزمون‌ها نمیان!

ایکیگای و حفظیات!

خلاصه با خوندن کتاب جیبی «حفظیات هوش کلامی»، یاد می‌گیری که حفظیات، فقط «حفظی» نیستن! حفظیات رو می‌شه فهمید و یاد گرفت، به شرطی که قبلش اون رو آورده باشی توی ایکیگای خودت.
پس اول بگرد و ایکیگای زندگی خودت رو پیدا کن!

۔ فہرست

- ۷ مهارت نہادن فصل اول
- ۵۴ فتح پیام فصل دوم
- ۱۰۶ واڑگان فصل سوم
- ۱۷۰ پالسخنگ

کلمات پزدمه معنایی

بعضی از کلمه‌ها فقط به یک معنی به کار نمی‌روند. چند جور معنی مختلف دارند؛ مثلاً «تار» به معنی تاریک است. به هر دانه‌ی مو هم می‌گوییم «تار».

تازه، اسم یک جور ساز هم هست. به این طور کلمه‌ها می‌گوییم «کلمات چندمعنایی».

۱) بیشتر توضیح می‌دهی
مثلاً کلمه‌ی «بر» را تصور کن! بله، «بر»! همین کلمه‌ی کوچولوی نیموجبی دوحرفی، خودش یک عالمه معنی جورواجور دارد! بیا چندتاپیش را با هم ببینیم:

- ۲) یک «بر» داریم، یعنی: «میوه»؛ مثلاً می‌گوییم:
 - بر و ثمره‌ی درخت طمع، تلخ است.

- ۳) یک «بر» داریم، یعنی: «بغل و آغوش»؛ مثلاً:
 - وطن، مانند مادر، فرزندان خود را در بر می‌کشد.

۴) «بر» یک وقت به معنی «نzd و کنار» است:

- در بر او ایستاده بودم و تماشا می‌کردم.

- ۵) یک وقت‌هایی معنی «خشکی» می‌دهد:

- آثار خلقت خداوند بر و بحر را پر کرده.

- ۶) گاهی متراծ است با «روی»:

- سر بر زمین نهاده بود و راز و نیاز می‌کرد.

- ۷) و گاهی هم معنی است با «سینه»:

- به شمشیر بزان برش را درید!

● گاهی هم اصلاً فعل است، به معنی «بِپَر»! این طوری:

- مرا به همراه خود نزد آشنايان بر.

به اين مي‌گويند يك واژه‌ي چندمعنائي درست و حسابي!

براي اين‌كه خوب به مطلب مسلط بشوي، **پهلوانيادگير**

مهتمرين کلمات چندمعنائي را در جدول ببین. بعدش هم، چندتا سؤال

با همين موضوع حل کن تا خوب دستت راه بيفتد!

پهلوانياشتباه تکاه به تمرين نگاه کن. سعى کن معنی درست

را با توجه به جمله، تشخيص بدھي! بعد به سؤالات تشریحی و بعدش هم

به پرسش‌های چهارگزینه‌اي جواب بدھ. آنجا نمونه‌های ساده و دشوار زیادي

را مي‌بیني. سؤال‌ها را چندتا حل کن، بعد، جواب‌ها را در پاسخ‌نامه‌ي

كتاب ببین.

تمرين معنی مشخص شده در کدام گزینه اشتباه است؟

۱ امروز باز (پرندھي شکاري - دوباره) برای شکار، سوار بر اسب شد.

۲ قایقران، روزی (رزق - هر روز) دو بار لب ساحل مي‌رفت.

۳ سخت (دشوار - خيلى) در نقش خودش فرو رفته بود.

۴ باري (يک محموله - يکدفعه) هر چه کردم، نتوانستم چشم
بر هم بگذارم.

پاسخ ۱ واژه‌ي «باز» در اين جمله به معنی «دوباره» **گزينه**

به کار رفته است.

کلمات پند معنایی

آب بر تشنگان بستند و آب مسلمانی ببرندند.	آب (مایه‌ی حیات) آب (آبرو)
افسوس که آن همسفر آشنا با فنون آشنا، آشنا نبود.	آشنا (دوست، آگاه) آشنا (شنا)
این آیت در سوره‌ی نور، آیتی است از الطاف حق تعالی.	آیت (نشانه) آیت (آیه‌ی قرآن)
شخص افتاده را هرگز افتاده ندیدم.	افتاده (متواضع) افتاده (برزمین افتاده)
در آن بادیه هیچ نداشتم، جز نانی و بادیه‌ای.	بادیه (کاسه‌ی مسی) بادیه (بیابان)
بار خدایا، این بار هم مرا بار ده و بار گناهم برگیر.	بار (مرتبه) بار (محموله، لقب خداوند، اجازه‌ی شرف‌پایابی)
باری، باری به درگاه خالق باری آوردم، همه عصیان.	باری (یک مرتبه) باری (یک محموله، به هر حال، آفریننده)
باز هم چشم باز را باز کرد و برای شکار کبوتر پرداد.	باز (دوباره) باز (گشاده، پرنده‌ای شکاری)

کلمات پند معنایی

در بر ش ایستادم و دست بر سینه نهادم.	بر (نژد) بر (آغوش، میوه، بَر، خشکی، روی، سینه)
کی برآید که بار دیگر خورشید بخت ما برآید ؟	برآمدن (طلوع کردن) برآمدن (ممکن شدن)
تاکنون به از این به در بوستان ندیده‌ام.	به (بهتر) به (نوعی میوه)
به بو شنیدن بو ی تو تا اینجا آمدہ‌ایم.	بو (شمیم و رایحه) بو (امید و آرزو)
چه بهتر از خواندن بوستان ، در بوستان با دوستان؟	بوستان (باغ) بوستان (اثری منظوم از سعدی)
درویش بینوا همچون ساز بینوا ست.	بینوا (بی صدا) بینوا (بیچاره)
برای شکار پروانه ، پروانه هم دارید؟	پروانه (مجوز) پروانه (حشره‌ای زیبا)
با پای پیاده ، شاه و پیاده را تا سالن مسابقه‌ی شطرنج بردم.	پیاده (متضاد سواره) پیاده (نام مهره‌ای در شطرنج)

کلمات پند معنایی

پایه‌ی میز پیچ و خم دارد و پیچ در آن فرونمی‌رود.	پیچ (میخ فلزی دنده‌دار) پیچ (خم و تاب)
پیل شترنج به شکل یک پیل کوچک ساخته شده بود.	پیل (فیل) پیل (نام مهره‌ای در شترنج)
چه کسی تاب این تاب و حرارت را دارد؟	تاب (طاقت) تاب (حرارت، تابش، فعل امر، پیچ و خم)
خيال، با تار مويت در اين شب تار ، تار می‌زند.	تار (تاریک) تار (نوعی ساز، هر رشته‌ی مو)
اسب نژاد تازی ، واقعاً دونده و تازی است.	تازی (تازنده) تازی (عربی)
در تفسیر قرآن، شرح و تفسیر یک موضوع باید عالمانه باشد.	تفسیر (شرح و توضیح) تفسیر (تفسیر قرآن)
امشب در تمام شهر، ماه تمام را می‌توان دید.	تمام (سراسر) تمام (کامل)
نوازنده، چنگ به چنگ دارد.	چنگ (نوعی ساز) چنگ (سرپنجه)

کلمات پند معنایی

حافظ شیرازی، حافظ قرآن و حافظ شخصیت شعر فارسی است.	حافظ (نگهدارنده) حافظ (نام شاعر، از بردارنده قرآن)
حال برايم بگو حالت چگونه است؟	حال (شرایط و احوال) حال (اکنون)
حديقه‌ی سنایی، الحق، حديقه‌ای است از حکمت.	حديقه (باغ) حديقه (اثری از سنایی)
خسرو پرویز، خسروی بود از خاندان ساسان.	خسرو (پادشاه) خسرو (خسرو پرویز)
خلیل پیامبر را از آن خلیل گفتند که خلیل پروردگار بود.	خلیل (لقب حضرت ابراهیم ﷺ) خلیل (دوست)
گفت: جز خیر از او چیزی دیده‌ای؟ گفتم: خیر .	خیر (خوبی) خیر (نه)
داد از این شهر بی عدل و داد که عمرم را به باد داد .	داد (فریاد) داد (عدل، فعل ماضی)
سلطان ظالم، دار و درخت را هم، دار مظلومان می‌کند.	دار (ابزار حلق‌آویزکردن) دار (درخت)

پرسش‌های تشریی

۱. از بین دو واژه‌ی زیر، کدامیک، چندمعنایی است؟
- الف کودکستان ب بوستان
۲. برای واژه‌های زیر، دست‌کم، دو معنی بنویس.
- الف نیک: ۱. ۲.
ب مهر: ۱. ۲.
۳. از بین کلمات و عبارات زیر، چند مورد معانی مناسبی برای واژه‌ی «گوهر» هستند؟ دور آن‌ها خط بکش.
- قیمتی - کمیاب - سرشت - جواهرفروش - اصل و نسب
۴. در جمله‌ی «فرهاد به خواب شیرین رفته»، کدام کلمه، همزمان، دو معنی دارد؟ معانی آن را بنویس.
۵. اگر قرار باشد برای هر یک از دو واژه‌ی زیر، دو معنی متفاوت بنویسیم، در کدام مورد اشتباه رخ داده است؟
- الف عهد: ۱. روزگار ۲. دوران ب عین: ۱. چشم ۲. چشم
۶. بین سه واژه‌ی دوحرفی «مو، رو و سو» کدام واژه دو معنی متفاوت دارد؟ معانی آن را بنویس.
۷. کلمات «ضریبه» و «جراحت» معانی‌ای برای کدام واژه‌اند؟
۸. در تعبیرهای «دستی که قلم شده» و «قلمی که در دست گرفته می‌شود»، به ترتیب، «قلم» در کدام معانی به کار رفته است؟

پرسش‌های پهارگزینه‌ای

۹. در کدام گزینه واژه‌ی «روان» در معنی متفاوتی به کار رفته است؟
- ۱ گر نام تو بر سرم بگویند فریاد برآید از روانم
 ۲ دانی که روان ما نیاساید بی یاد رخ نگار سنگین دل
 ۳ به هستی یزدان گوایی دهیم روان را بدین آشنایی دهیم
 ۴ ای رخت آرام جان سرو روان عاشقان وی قدت سرو روان عاشقان

۱۰. معانی دوگانه‌ی چند کلمه درست نوشته نشده است؟

نیک (خوب، بسیار) - ریش (موی صورت، زخم) - بادیه (نوعی ظرف، بیابان) -
 هوا (آرزو، جو) - بحر (دریا، برای) - گوهر (جواه، اصل)

- ۱ ۲ ۳ ۴

۱۱. در کدام گزینه واژه‌ی «منصور» معنی «پیروز» می‌دهد؟
- ۱ همچو منصور پای دار مرا هست اقبال پایدار امروز
 ۲ حقیقتحق‌شناسی‌کردمنصور نشد غافل از آن خورشید پرنور
 ۳ خیز و آمده شو به استقبال لشکر از جنگ آمده منصور
 ۴ در راه عشق یار چو منصور جان می‌دهیم و بی دل و جانیم

۱۲. کلمه‌ی «مهر» در کدام گزینه معنی متفاوتی دارد؟

- ۱ از گردش ماه و مهر بیرون وز دایره‌ی سپهر بیرون
 ۲ خداوند ناهید و گردان سپهر کزاوی است پرخاش و آرام و مهر
 ۳ خز و دیبای گوناگون بپوشید فروغ مهر بر گردون بپوشید
 ۴ دل مغرب نور ماه شام است دل مشرق مهر صبحگاهی است

۱۳. در کدام مصراع معنی «مات» با بقیه فرق دارد؟

۱ در پی هم تا رسی در برد و مات

۲ دیده ام مات مانده از حیرت

۳ همه مات اند و شاه ما پیروز

۴ شطرنج باخت عشق و مرا نیز مات کرد

۱۴. در کدام گزینه دو واژه‌ی همشکل، هم‌معنی نیستند؟

۱ بهار رخت گلستان من است

۲ چون کمند شکار برگیری

۳ مشتری رو آورد با پای خویش

۴ ابر پوشید روی ماه دور از آن یاریم؟

۱۵. واژگان زیر، دوبعدی، معانی یک واژه‌ی چندمعنایی هستند. کدام کلمه

اضافی است؟ (ترتیب واژه‌ها به هم ریخته است.)

چشم - آرزو - سزاوار - روزگار - دهان - بالارزش - پیمان -

همانند - سنگین

۱ سنگین ۲ روزگار ۳ سزاوار ۴ همانند

۱۶. هر یک از کلمات زیر، یکی از معانی دوگانه‌ی یک واژه‌ی چندمعنایی

..... هستند، به جز ..

۱ دندان ۲ دل ۳ آغوش ۴ چشم

۱۷. در همه‌ی واژگان زیر، یکی از معانی دوگانه، فعل است، به جز ..

۱ آی ۲ کار ۳ شام ۴ گوی

کلمات صدراز

جور: ستم، ظلم

جورواجور: گوناگون، مختلف

جوز: گردو

جوی: پیدا کن، بیاب، گذرگاه آب

جویا: جستوجوگر، جوینده

جهاندیده: کسی که بسیار سفر

کرده و بیشتر شهرهای دنیا را

دیده و تجربه اندوخته

جهش: حرکت ناگهانی

(پ) **چابک:** تند و سریع، چالاک

چاره: تدبیر، علاج، درمان

چاکچاک: پاره‌پاره

چُست: چابک، تند و تیز، چالاک

چُست و چالاک: تند و تیز

چلهی کمان: بخشی از کمان که

تیر در آن قرار می‌گیرد.

چون کنم: چه کار کنم؟

چیرگی: برتری، تسلط، پیروزی

چیره: پیروز

چیره‌دست: هنرمند، ماهر، زبردست،

استاد

چیره‌دست: ماهر، زبردست

(ث) **ثابت:** پابرجا، استوار

ثنا: ستایش، ستودن

ثواب: کار خوب و پسندیده

(ج) **جارچیان:** کسانی که خبرهای مهم

را با صدای بلند به اطلاع مردم

می‌رسانندند.

جالیز: کشتزار

جانپناه: پناه جان، پناهگاه جان

جانفسانی: فداکردن جان

جانورشناس: کسی که درباره‌ی زندگی جانوران تحقیق می‌کند.

جادومنی: ابدی، همیشگی، دائمی

جربئیل: فرشته‌ی وحی

جمرم: گناه

جستن: جهیدن، پریدن

جفا: ستم، ظلم، بیداد

جلاددن: شفاف و برازاق کردن

جلیل: باشکوه، بلندمرتبه، بزرگ

جماعت: گروه

جمله: همه، تمام

جوامع: جامعه‌ها، جمع جامعه

جوانمردی: سخاوت، بخشنده‌ی

کلمات صفتاریف

(۶)

حق‌گزار: قدردان، شکرگزار
حک: خراشیدن، تراشیدن
حکم: فرمان
حکما: جمع حکیم، دانشمندان
حکمت: دانش، علم و معرفت
حمد: ستایش، شکرگزاری
حواس: جمع حس، یکی از توانایی‌های انسان که با کمک آن، چیزها را درمی‌یابد.

حول و حوش: اطراف، دور و بر

حومه: اطراف
حَقَّ داور: خداوند، پروردگار

حيات: زندگی

حيلتساز: حيله‌گر، مکار

(۷)

خارا: نوعی سنگ سخت
حاطر: آن‌چه از دل گذرد، اندیشه و خیال

خاک مرده: خاک خشک و بی‌حاصل

خاکدان: دنیای خاکی، این جهان

خاکیان: اهل خاک، مردم و انسان‌ها

حاتم طایی: شخصی که به بخشندگی شهرت داشت.

حاجت: نیازمندی، نیاز، احتیاج

حادثه: پیشامد تازه، واقعه، رویداد حاشیه: کناره

حاصل‌کردن: به دست آوردن، کسب کردن

حامی: نگهبان، پشتیبان

حب‌الوطن: میهن‌دوستی، دوست‌داشتن وطن

حبس: زندان، بازداشت

حجره: اتاق، غرفه

حرم: جای امن، زیارتگاه

حُرمت: آبرو، احترام

حريص: طمع‌کار

حريق: آتش‌سوزی

حصار: دیوار

حصیر: نوعی فرش یا گستردنی که از نی یا گیاه دیگری بافته می‌شد.

حق‌باوران: کسانی که به حق و حقیقت باور دارند، دینداران، خداشناسان

کلمات صدراز

خُلق: آفریده، آفرینش، مردم

خُلق: خوی و منش

خَلِيج: پیش‌رفتگی نسبتاً وسیع

آب در خشکی

خَلِيفه: جانشین، نماینده، حاکم

خُم کمند: گره و پیچ طناب

خَوابَگَزار: تعبیرکنندهٔ خواب

خَواجَه: بزرگ، صاحب، سرور، تاجر

خَوار: پست و حقیر

خَوارِزم: نام سرزمینی که ابوریحان

در آن زندگی می‌کرد.

خَواستَار: خواهان، درخواست‌کننده

خُور و خُواب: خوردن و خوابیدن

خُوش وِيشَكَدن: احوال‌پرسی‌کردن

خُوشخوان: خوشآواز

خُونِ دل خورَدن: عذاب بسیار

کشیدن

خُوناَبَهَخُورَدن: رنج بسیار کشیدن

خُونِ سردى: بردباری، آرامش

خَيره: بی‌پروا، گستاخ، لجباز

(۵)

دادَگَر: عادل

دار و ندار: دارایی، مال و ثروت

خَام: بیهوده، ناپخته و نسنجدیده،

بی‌تجربه، ناگاه

خَامِش: مخفف خاموش

خَان: مرحله (هفت خان)

خَانِمان: خانه و کاشانه

خَانِمان سَوز: ویرانگر، از بین

برندۀ‌ی خانه و کاشانه

خَاورَان: مشرق؛ مهر خاوران:

خورشید درخشان که از شرق
طلوع می‌کند.

خُرد: کم سن و سال، کودک

خُرم: شاداب، سرسبز و باطرافت

خُوشِيدَن: بانگ و فریاد برآوردن،

به پا خاستن

خطاب: رویاروی سخن‌گفتن،

سخنی که به کسی بگویند و

پاسخ بشنوند.

خِطَه: سرزمهین

خِفْتَآميَز: تحقیرآمیز؛ خفت:

خواری، کوچکی، تحقیر

خُفته: خوابیده، به‌خواب‌رفته

خلال: چوب باریک که لای چیزی

بگذارند.

کلمات صفتاری

دربغ داشتن چیزی: کوتاهی کردن
دژ: حصار، قلعه
دژخیمان: دشمنان
دست و پنجه نرم کردن: درگیرشدن و مبارزه کردن
دست بردارنبودن: رهانکردن
دستگاه: شکوه، قدرت، عظمت
دکان: مغازه
دل به خدا سپردن: به خدا توکل کردن
دلداری دادن: همدردی و غمخواری
دل راضی نشد: نتوانستم بپذیرم
دلهره: نگرانی
دلیرانه: شجاعانه
دم: لحظه، زمان کوتاه
دماغ پرور: خوشبو
دمیدن: درخشیدن، طلوع کردن خورشید، ماه یا ستارگان
دوره گرد: فروشنده‌ی بدون محل کسب و در حال حرکت
دوش: شانه، کتف
دهان به دهان گشتن: در همه‌جا گفته شدن
دهنه: نیرومند، قدرتمند

دانش اندوزی: فرآگیری دانش
دایرشن: تشکیل شدن، ایجادشدن
دایه: پرورش دهنده، پرستار کودک
در پی: به دنبال
درجahan می‌درخشید: در دنیا معروف و مشهور بود.
در دل داشتن: قصد و نیت داشتن
در میان گرفتن: دور چیزی را گرفتن، محاصره کردن
درنهادن: شروع کردن
در هم فشردن: یکی کردن
دُر: مروارید
دراستاد: پافشاری کرد، اصرار ورزید؛ درایستادن: پایداری و ایستادگی کردن، اصرار ورزیدن
درغلتاندن: به پایین غلتاندن
درفکندن: انداختن، رها کردن
درگذرم: از دنیا بروم، بمیرم
درگذشتگان: از دنیا رفته‌ها
درنگ: صبر، توقف، سکون، تأخیر
دروغ آزمای: دروغگو، دروغ زن
دروغ زن: دروغگو
دربیغ: افسوس، حسرت

کلمات صدراز

رخش: نام اسب رستم

رسنگار: نجات یافته

رُستن: روییدن

رُستن: رهاشدن، آزادشدن

رشید: خوش قد و قامت

رَصدخانه: مکان مشاهده و بررسی

علمی ستارگان

رُطب: خرمای تازه

رفته‌رفته: آرام‌آرام

ركابدار: پیاده‌ای که همراه سوار

راه می‌رود.

رَمه: گله

رمیدن: فرار کردن، گریزان بودن

روان: روح، جان، رونده، جاری

روان‌شدن: به راه افتادن

روزگاریافتن: زنده‌ماندن

روی بگرداند: برگردد، پشت کند

و پشیمان شود.

رویش: روییدن گیاهان

رهنمود: راهنمایی، نشان دادن

راه صحیح در کاری

ريشخندکردن: مسخره کردن

دهقان: کشاورز

دهمرده: بسیار زیاد

ديار: سرزمین، ناحیه، طرف و سمت

دينار: سکه طلا، پول و ثروت

ديوان: جمع ديو، موجودات خيالي و ترسناک، مجموعه اشعار

(ذ)

ذات: وجود، هستی

(ر)

رأس: واحد شمارش چهارپایان، سر، اول هر چیز

راغب: مایل، علاقه‌مند

رامش: آرامش، آسودگی، نشاط، شادابی

راندهشدن: اخراج شدن

رَبْ جَلِيل: خدای بلند مرتبه

ربودن: دزدیدن

ربيع: بهار، هنگام بهار

رحلت: درگذشت، وفات

رُخ: صورت، چهره، گونه

رُخسار: روی، چهره، سیما

کلمات صفتاریف

(ث)

ژرف: عمیق، گود

ژرفای: گودی، عمق

ژنرا: شخصی که دارای درجه‌ی
عالی نظامی است.

(س)

ساعی: سعی‌کننده، کوشای

سامِ نریمان: سام پسر نریمان

سامان‌دادن: به ترتیب چیدن،
منظمه کردن

ساخی‌افکندن: کسی را در پناه خود
آوردن

ساخی وحشت: اثر ترس، نشانه‌ی
بیم و هراس

سپاس‌داری: شکرگزاری، سپاس‌گزاری

سپاس‌گزار: شکرگزار، قدردان

ستوده: ستایش شده، پسندیده
ستوه‌آمدن: خسته‌شدن، درماندهشدن،

به تنگ آمدن

سحاب: ابر

سحر: جادو

سخت‌سر: مقاوم، سرسخت، لجیاز

(ز)

زابلستان: منطقه‌ای در شرق ایران

زاد: سن، زمان عمر

زادگاه: محل تولد

زار: ناتوان، ضعیف، نحیف

زرخیز: دارای خاک حاصلخیز و
معدن‌های بالارزش

زنگار: طلاکاری شده، بالارزش

زین: طلایی، چیزی که از زر ساخته
شده و یا به رنگ زر است.

زوال: نابودی، رو به نیستی رفتن

зорآزمای: کسی که با دیگری دست
و پنجه نرم می‌کند، پهلوان

زووزه: صدای بعضی از حیوانات

زه: چله‌ی کمان

زهر: سَم

زهره‌اش بدرید: ترسید

زین: از این

زینت: آرایش، زیبایی، زیور

زینت‌دادن: آراستن، تزیین کردن

زینهار: زنهار، آگاه باش

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۱. واژه‌ی «بوستان» دو معنی دارد: ۱ باع^۲ اثری منظوم از سعدی شیرازی.
۲. نیک: ۱ خوب^۲ بسیار، مهر: ۱ محبت^۲ خورشید
۳. کلمات و عبارات «سرشت» و «اصل و نسب» از معانی واژه‌ی «گوهر» هستند. «قیمتی» و «کمیاب بودن» ویژگی گوهر است و نه معنی آن. یک معنی دیگر گوهر هم، «جواهر» است (نه «جواهرفروش»)!
۴. شیرین: ۱ معشوق فرهاد^۲ لذت‌بخش
۵. هر دو معنی نوشته‌شده برای واژه‌ی «عهد»، هم معنی هستند و معنی دیگر این واژه «پیمان» است.
۶. سو: ۱ سمت^۲ روشنایی
۷. کلمات «ضربه» و «جراحت»، هر دو از معانی واژه‌ی «زخم» هستند.
۸. در تعبیر «دستی که قلم شده»، قلم به معنی «شکسته» و در تعبیر «قلمی که در دست گرفته می‌شود»، قلم به معنی «ابزار نوشتن» به کار رفته است.
۹. گزینه^۲ واژه‌ی روان در این گزینه به معنی رونده است و در سایر گزینه‌ها معنی روح و جان می‌دهد.
۱۰. گزینه^۲ معنی درست واژه^۱ بحر: دریا (بهرا: برای)
۱۱. گزینه^۲ واژه‌ی منصور در این گزینه به معنی پیروز است و در سایر گزینه‌ها نام عارفی است که به دار کشیده شد.
۱۲. گزینه^۲ واژه‌ی مهر در این گزینه به معنی محبت و در سایر گزینه‌ها به معنی خورشید است.
۱۳. گزینه^۲ واژه‌ی مات در این گزینه به معنی خیره و مبهوت و در سایر گزینه‌ها به معنی بازنده در شطرنج است.
۱۴. گزینه^۲ واژه‌ی ماه در این گزینه، اول به معنی قمر و بعد به معنی واحد زمان به کار رفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱. گزینه ۱ گلستان: گلزار (هر دو مورد)

۲. گزینه ۲ گور: گورخر (هر دو مورد)

۳. گزینه ۳ مشتری: خریدار (هر دو مورد)

۱۵. گزینه ۴ واژه‌ی «سزاوار» اضافی است.

بررسی سایر واژه‌ها

«چشم و همانند: عین / آرزو و دهان: کام / روزگار و پیمان: عهد / پربها و سنگین: گران»

۱۶. گزینه ۱ دندان معنی هیچ واژه‌ی چندمعنایی‌ای نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها

۲. گزینه ۲ دل: یکی از معانی «قلب» (معانی دیگر: سکه‌ی تقلیبی، مرکز لشکر)

۳. گزینه ۳ آغوش: یکی از معانی «بر» (معانی دیگر: میوه، روی، ...)

۴. گزینه ۴ چشم: یکی از معانی «عین» (معانی دیگر: چشم، مانند)

۱۷. گزینه ۵ شام واژه‌ای دومعنایی است، اما هیچ‌یک از معانی آن فعل نیست: شام: غذای شب، سرزمین.

بررسی سایر گزینه‌ها

۱. گزینه ۱ آی: صوت درد، بیا (معنی فعلی)

۲. گزینه ۲ کار: عمل، بکار (معنی فعلی)

۳. گزینه ۳ گوی: جسم گلوله‌ای شکل، بگو (معنی فعلی)

۱۸. گزینه ۴ خوار (پست) / خار (تیغ)

۱۹. گزینه ۵ «اثاث» به معنی لوازم منزل با «خانه» تناسب دارد. «اساس» به معنی «پایه» است.

۲۰. گزینه ۶ «اشباحی» را. «اشباح»، جمع شبّح است به معنی سایه‌ها و موجودات خیالی، ولی «اشباء» به معنی همانندهای است.

- .۲۱. کلمه‌ی «علم»؛ علَم به معنی پرچم و الم به معنی درد است.
- .۲۲. امارت به معنی فرمانروایی و عمارت به معنی ساختن و ساختمان است؛ بنابراین شکل درست ترکیبات این‌طور است: امارت مقتدرانه / عمارت آباد
- .۲۳. ثواب (پاداش اخروی)؛ صواب به معنی «درست» است.
- .۲۴. «خیش» به معنی «گاوآهن» و «خوبیش» به معنی «بستگان» است؛ بنابراین، املای «خیش» با توجه به معنی مورد نیاز در عبارت سؤال، نادرست است.
- .۲۵. گذاردن: نهادن، اجازه‌دادن، ترک‌کردن، ... / گزاردن: اداکردن، به جا آوردن، ...
- بنابراین، فعل «نمی‌گذارم» (اجازه نمی‌دهم) انتخاب درستی است.

۲۶. گزینه (۳)

املا و معنی درست ۹ از ۲۰

- خار: تیغ / خوار: بن مضارع از خوردن / خار: تیغ
- .۲۷. گزینه (۴) در این گزینه، دو واژه‌ی «خوار» و «خار» حتی اگر جایه‌جا شوند، باز بیت معنی درستی دارد:
- نمی‌بینی چه طور خوار (ذلیل) شد خار (تیغ) پیش گل؟
- نمی‌بینی خار (تیغ) چه طور پیش گل خوار (ذلیل) شد؟
- .۲۸. گزینه (۵) گوینده از خدا می‌خواهد او را از «غربت» (دوری از وطن) رها کند و به قربت (نزدیکی) برساند.
- .۲۹. گزینه (۶)
- .۳۰. گزینه (۷)
- .۳۱. گزینه (۸)
- .۳۲. گزینه (۹)
- .۳۳. گزینه (۱۰)
- .۳۴. گزینه (۱۱)
- .۳۵. گزینه (۱۲)
- .۳۶. گزینه (۱۳)
- .۳۷. گزینه (۱۴)
- .۳۸. گزینه (۱۵)
- .۳۹. گزینه (۱۶)
- .۴۰. گزینه (۱۷)
- .۴۱. گزینه (۱۸)
- .۴۲. گزینه (۱۹)
- .۴۳. گزینه (۲۰)
- صواب: درست (ثواب: پاداش کار نیکو)
- پرتغال: نام کشور (پرتقال: نام میوه)
- سطور: خط‌ها / منسوب: نسبت داده شده